

Số: /BC-SGDĐT Hải Phòng, ngày tháng năm 2023

BÁO CÁO

Tổng kết 10 năm thi hành Luật Hòa giải ở cơ sở

Thực hiện Kế hoạch số 136/KH-UBND ngày 24/4/2023 của UBND thành phố Hải Phòng tổng kết 10 năm thi hành Luật Hòa giải ở cơ sở, Sở Giáo dục và Đào tạo báo cáo việc tổng kết thi hành Luật Hòa giải ở cơ sở như sau:

I. KẾT QUẢ THỰC HIỆN LUẬT HÒA GIẢI Ở CƠ SỞ

1. Công tác chỉ đạo, triển khai, tổ chức thi hành

Thực hiện Chỉ thị số 32-CT/TW ngày 09/12/2003 của Ban Bí thư Trung ương Đảng, Luật Hòa giải ở cơ sở năm 2013, Quyết định số 2611/QĐ-BTP ngày 04/11/2013 của Bộ Tư pháp ban hành Kế hoạch triển khai thi hành Luật Hòa giải ở cơ sở; chỉ đạo, nhằm đẩy mạnh triển khai Luật Hòa giải ở cơ sở, Ủy ban nhân dân thành phố Hải Phòng đã ban hành các văn bản hướng dẫn thi hành trên địa bàn thành phố, cụ thể như sau:

+ Các Kế hoạch: số 9479/KH-UBND ngày 20/12/2013 triển khai thực hiện Luật Hòa giải ở cơ sở trên địa bàn thành phố Hải Phòng; số 459/KH-UBND ngày 17/01/2014 triển khai công tác phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2014; số 10339/KH-UBND ngày 30/12/2014 về tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật, hòa giải ở cơ sở và chuẩn tiếp cận pháp luật của người dân tại cơ sở năm 2015, số 123/KH-UBND ngày 26/01/2016 về tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật, hòa giải ở cơ sở và chuẩn tiếp cận pháp luật, xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước năm 2016; số 187/KH-UBND ngày 11/7/2019 về triển khai Đề án “Nâng cao năng lực đội ngũ hòa giải viên ở cơ sở giai đoạn 2019-2022”; số 11/KH-UBND ngày 15/01/2021 về tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật, hòa giải ở cơ sở và chuẩn tiếp cận pháp luật; số 11/KH-UBND ngày 19/01/2022 triển khai thực hiện Quyết định số 25/2021/QĐ-TTg và Thông tư số 09/2021/TT-BTP; số 43/KH-UBND ngày 15/02/2023 về Công tác phổ biến, giáo dục pháp luật; hòa giải ở cơ sở và chuẩn tiếp cận pháp luật năm 2023.

- Thực hiện chỉ đạo, hướng dẫn của Ủy ban nhân dân thành phố, Sở Giáo dục và Đào tạo đã xây dựng các Kế hoạch để tổ chức triển khai thực hiện. Định kỳ hàng năm ban hành Quyết định thành lập đoàn kiểm tra và tổ chức kiểm tra công tác hoà giải cụ thể như:

+ Các Kế hoạch, văn bản hướng dẫn thực hiện: số 586/KH-SGDĐT ngày 22/03/2021 về Công tác phổ biến, giáo dục pháp luật; hòa giải ở cơ sở; cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật năm 2021 của ngành giáo dục và đào tạo; số

117/KH-SGDĐT ngày 11/10/2022 về Thực hiện Đề án “Tổ chức truyền thông chính sách có tác động lớn đến xã hội trong quá trình xây dựng văn bản quy phạm pháp luật giai đoạn 2022 -2027” năm 2022; số 119/KH-SGDĐT ngày 14/10/2022 về Thực hiện Đề án tăng cường năng lực tiếp cận pháp luật của người dân của Sở GDĐT; số 11/KH-SGDĐT ngày 28/01/2022 về Thực hiện công tác bồi thường Nhà nước năm 2022 trong ngành GDĐT; số 4059/SGDĐT -TTr ngày 22/12/2022 về việc phổ biến các Luật được Quốc hội khóa XV thông qua tại Kỳ họp thứ 3; số 3153/SGDD –TTr ngày 17/10/2022 về việc triển khai, thực hiện phổ biến, tuyên truyền văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến lĩnh vực GDĐT; số 19/KH-SGDĐT ngày 16/02/2022 về Công tác phổ biến, giáo dục pháp luật; hòa giải ở cơ sở; cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật năm 2022 của ngành GDĐT; số 21/KH-SGDĐT ngày 17/02/2023 về Công tác phổ biến, giáo dục pháp luật; hòa giải ở cơ sở; cấp xã đạt chuẩn tiếp cận pháp luật năm 2023 của ngành GDĐT...

2. Công tác tuyên truyền, phổ biến Luật Hòa giải ở cơ sở và các văn bản hướng dẫn thi hành, các văn bản pháp luật liên quan

2.1. Tổ chức các hội nghị, lớp tập huấn

Ngay sau khi Luật Hòa giải ở cơ sở được ban hành, Sở Giáo dục và Đào tạo đã tổ chức Hội nghị tuyên truyền, phổ biến Luật Hòa giải ở cơ sở đến cán bộ, công chức, viên chức; phân công, giới thiệu báo cáo viên pháp luật để tập huấn, bồi dưỡng kỹ năng nghiệp vụ hòa giải và kiến thức pháp luật mới cho đội ngũ hòa giải viên.

Đặc biệt, Sở Giáo dục và Đào tạo đã chỉ đạo các cơ sở giáo dục lựa chọn nội dung, hình thức phổ biến, giáo dục pháp luật phù hợp, gắn với những vấn đề về hòa giải ở cơ sở, được dư luận xã hội quan tâm.

2.2. Tuyên truyền, phổ biến trên các phương tiện truyền thông

Sở Giáo dục và Đào tạo đã kịp thời quan tâm, chỉ đạo các cơ sở giáo dục tập trung tuyên truyền sâu rộng nội dung phổ biến về hòa giải ở cơ sở trên hệ thống truyền thanh nhằm trang bị kiến thức pháp luật và kỹ năng cần thiết, góp phần nâng cao năng lực cho đội ngũ hòa giải viên.

Đồng thời, Sở Giáo dục và Đào tạo cũng chỉ đạo các cơ sở giáo dục tổ chức các diễn đàn giao lưu, trao đổi kinh nghiệm, nâng cao kiến thức pháp luật, nghiệp vụ hòa giải ở cơ sở cho đội ngũ giáo viên chủ nhiệm lớp, cán bộ đoàn, BCH công đoàn; biểu dương và tôn vinh những điển hình xuất sắc trong công tác hòa giải ở cơ sở, góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác hòa giải ở cơ sở trên địa bàn thành phố.

3. Tình hình, kết quả thực hiện Luật Hòa giải ở cơ sở

Từ năm 2014 đến năm 2023, Sở Giáo dục và Đào tạo đã tiếp nhận hàng trăm bộ tài liệu tuyên truyền về các lĩnh vực: hình sự, dân sự, hôn nhân, gia đình, khiếu nại, tố cáo gửi tới báo cáo viên pháp luật, tuyên truyền viên pháp luật, hòa giải viên do Sở Tư pháp cung cấp.

Trong 10 năm qua, Sở Giáo dục và Đào tạo đã tuyên truyền, phổ biến tới toàn ngành các tài liệu như: “Sổ tay pháp luật về an toàn, vệ sinh lao động”, “Các văn bản quy phạm pháp luật về đầu tư công, quản lý thu, chi ngân sách”, “Sổ tay pháp luật về bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp”, “An toàn Lao động và vệ sinh lao động”, “Hỏi - đáp về Luật Tổ tụng hành chính”, đẩy mạnh tuyên truyền pháp luật các nội dung cơ bản của Công ước Quốc tế về các quyền dân sự, chính trị cho cán bộ, công chức, viên chức...

4. Tình hình, kết quả bố trí kinh phí hằng năm và tổng kinh phí 10 năm cho công tác hòa giải ở cơ sở

Kinh phí phục vụ cho công tác hòa giải được Sở Giáo dục và Đào tạo thực hiện theo đúng quy định tại Thông tư liên tịch số 100/2014/TTLT-BTC-BTP ngày 30/7/2014 của Bộ Tài chính, Bộ Tư pháp hướng dẫn việc lập, quản lý, sử dụng và quyết toán kinh phí hỗ trợ cho công tác hòa giải ở cơ sở và các quy định pháp luật về tài chính hiện hành.

5. Công tác kiểm tra, sơ kết thi hành Luật Hòa giải ở cơ sở

Sở Giáo dục và Đào tạo đã chỉ đạo các đơn vị trực thuộc chủ động kiểm tra công tác hòa giải ở cơ sở lồng ghép trong các chương trình công tác năm của cơ quan, đơn vị. Thông qua công tác kiểm tra, việc thực hiện tại các đơn vị, đã kịp thời hướng dẫn giải quyết những khó khăn, vướng mắc, đưa ra các giải pháp để việc triển khai, thực hiện công tác hòa giải ở cơ sở đạt hiệu quả.

Trong tổng kết công tác tư pháp hàng năm các đơn vị đều thực hiện đánh giá hoạt động hoà giải ở cơ sở và biểu dương, khen thưởng kịp thời các tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc.

6. Đánh giá chung

Luật Hòa giải ở cơ sở và các văn bản hướng dẫn thi hành đã được Sở Giáo dục và Đào tạo triển khai nghiêm túc, kịp thời, hiệu quả từ khâu quán triệt các văn bản chỉ đạo của Trung ương và thành phố đến công tác tổ chức thực hiện với nhiều hình thức tuyên truyền phong phú, phù hợp đối tượng, góp phần tạo sự chuyển biến và hiệu quả rõ nét trên các lĩnh vực của đời sống xã hội như hình sự, dân sự, an toàn giao thông...

Kết quả trên đã góp phần nâng cao ý thức tự giác, tích cực tìm hiểu pháp luật và thói quen chấp hành pháp luật của cán bộ, công chức, viên chức. Từ đó mạnh dạn tham gia vào việc giám sát quản lý Nhà nước ở địa phương, tích cực

đấu tranh bảo vệ lợi ích Nhà nước, quyền lợi chính đáng của công dân, góp phần phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, giữ gìn và phát huy các giá trị văn hóa truyền thống.

II. TỒN TẠI, HẠN CHẾ VÀ NGUYÊN NHÂN

1. Tồn tại, hạn chế

- Quản lý nhà nước về công tác hoà giải ở cơ sở ở một số đơn vị còn hạn chế. Đội ngũ công chức tư pháp còn mỏng, lại kiêm nhiệm nhiều việc nên chưa dành thời gian cho công tác hoà giải ở cơ sở.

- Kinh phí dành cho công tác hoà giải ở cơ sở chủ yếu nằm trong kinh phí tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật của cơ sở nên còn hạn hẹp, chủ yếu phục vụ hoạt động tập huấn nghiệp vụ, cung cấp tài liệu pháp luật cho hoà giải viên, khen thưởng...

2. Nguyên nhân

- Thể chế về công tác hoà giải ở cơ sở đang trong quá trình hoàn thiện, nhiều quy định pháp luật còn chồng chéo, chưa rõ ràng, cụ thể.

- Công tác hoà giải ở cơ sở gặp nhiều khó khăn về kinh phí, trang thiết bị làm việc. Hoà giải viên hoạt động chủ yếu dựa trên tinh thần tự nguyện nên còn một số bộ phận thiếu chủ động và nhiệt tình trong hoạt động hoà giải.

3. Một số kinh nghiệm qua thực tiễn công tác

- Việc triển khai Luật Hoà giải ở cơ sở cần quyết liệt, đồng bộ, huy động được sự tham gia của cả hệ thống chính trị.

- Có chế độ khuyến khích, động viên, hỗ trợ kinh phí hoạt động cho các tổ hoà giải; thường xuyên tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ, tạo môi trường giao lưu, trao đổi kinh nghiệm hoà giải nhằm nâng cao kỹ năng, trình độ pháp luật cho hoà giải viên.

- Thường xuyên kiểm tra hoạt động hoà giải để kịp thời nắm bắt thực trạng, đề xuất những giải pháp tháo gỡ vướng mắc, khó khăn trong công tác này.

III. ĐỀ XUẤT, KIẾN NGHỊ VÀ GIẢI PHÁP

1. Về hoàn thiện các quy định của pháp luật

- Đề nghị Bộ Tư pháp xem xét, tham mưu Chính phủ, Quốc hội tiếp tục hoàn thiện hệ thống pháp luật về hòa giải ở cơ sở và pháp luật có liên quan; có phương án sửa đổi, bổ sung quy định về mô hình, cơ cấu tổ chức, cơ chế thành lập tổ hoà giải bảo đảm thuận lợi, chặt chẽ, hợp lý.

- Quy định rõ nguồn kinh phí chi cho hoạt động của tổ hoà giải; chế độ bồi dưỡng, khuyến khích hoà giải viên; hướng dẫn rõ về các khoản mục chi ngân sách để tạo điều kiện thuận lợi cho việc thanh toán, quyết toán.

2. Về tổ chức thi hành Luật

- Theo Điều 7 Nghị định số 15/2014/NĐ-CP ngày 27/02/2014 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều và biện pháp thi hành Luật Hòa giải ở cơ sở: “Trong trường hợp chưa xác định được vụ việc có thuộc phạm vi hòa giải ở cơ sở hay không, thì hòa giải viên đề nghị công chức tư pháp - hộ tịch hướng dẫn”. Tuy nhiên, Luật lại chưa quy định trách nhiệm hỗ trợ của cán bộ, công chức và các cơ quan khi hòa giải viên muốn tìm hiểu thông tin liên quan để giải quyết vụ việc. Do đó, cần thiết có quy định về vấn đề này để hỗ trợ hòa giải viên trong quá trình tìm hiểu, thực hiện hòa giải vụ việc được thuận lợi, thành công; đồng thời quy định rõ trách nhiệm của các cấp, các ngành trong việc hỗ trợ cho hòa giải viên khi thực hiện nhiệm vụ hòa giải ở cơ sở.

3. Về giải pháp tiếp tục đẩy mạnh thi hành Luật Hòa giải ở cơ sở

- Tiếp tục đẩy mạnh việc tuyên truyền, quán triệt đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước nhằm nâng cao nhận thức và trách nhiệm của cả hệ thống chính trị cũng như mọi tầng lớp nhân dân đối với vị trí, vai trò của công tác hòa giải ở cơ sở.

- Củng cố, kiện toàn và nâng cao năng lực của đội ngũ hòa giải viên nhằm tạo mạng lưới hòa giải viên làm tốt công tác hòa giải, có hiểu biết pháp luật và kỹ năng truyền đạt, sẵn sàng thực hiện nhiệm vụ.

- Tăng cường quản lý nhà nước về công tác hoà giải ở cơ sở, duy trì thường xuyên chế độ kiểm tra, báo cáo, thống kê về tổ chức và hoạt động hoà giải; tổ chức tổng kết, khen thưởng các tập thể, cá nhân tích cực, hoạt động hiệu quả.

Trên đây là Báo cáo tổng kết 10 năm thi hành Luật Hòa giải ở cơ sở, Sở Giáo dục và Đào tạo kính gửi Sở Tư pháp để tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Vụ Pháp chế - Bộ GDĐT (để bc);
- HĐND, UBND thành phố (để bc);
- Sở Tư pháp;
- Ban Giám đốc;
- Trưởng phòng cơ quan Sở;
- Đơn vị trực thuộc;
- Lưu: VT, TTr.

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Phạm Quốc Hiệu